

การใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย Online Social Media Use and Alcohol Drinking Behaviors Among University Students.

จิรภา	แก้วเขียว *	Jeerapa	Kaewkiaw *
หรรษา	เศรษฐบุปผา **	Hunsa	Sethabouppha **
ดาราวรรณ	ติ่งปิ่นตา ***	Darawaw	Thapinta ***

บทคัดย่อ

การดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัยมีแนวโน้มสูงขึ้นและส่งผลกระทบทางลบในวงกว้างการใช้สื่อสังคมออนไลน์อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มการวิจัยเชิงบรรยายแบบหาความสัมพันธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พฤติกรรมการดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยของรัฐในภาคใต้ 2 มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2561-2562 จำนวน 411 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้มารับบริการสุขภาพ (ASSIST 7 คำถาม) วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัย พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.53) มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจากการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 54.3 มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับต่ำ โดยพบว่าร้อยละ 56.2 มีการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์น้อย แต่มีการตอบสนองของกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 59.4) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นไปในทางบวก แต่อยู่ในระดับต่ำ ($r = .256, p < .01$)

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา รวมถึงศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อป้องกันปัญหาการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัยต่อไป

คำสำคัญ: การใช้สื่อสังคมออนไลน์ พฤติกรรมการดื่มสุรา นักศึกษามหาวิทยาลัย

* พยาบาลวิชาชีพ

* Registered Nurse, jeerapa@bcnnakhon.ac.th

** Corresponding Author, อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** Instructor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, drhunsa@gmail.com

*** ศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, darawan1955@gmail.com

วันที่รับบทความ 14 ธันวาคม 2560 วันที่แก้ไขบทความ 25 พฤษภาคม 2562 วันตอบรับบทความ 3 สิงหาคม 2562

Abstract

Alcohol consumption among university students tends to increase with broad negative impact. Online social media use may be a factor correlated to alcohol drinking behaviors. This descriptive correlational research study aimed to explore online social media use, alcohol drinking behaviors, and the relationship between online social media use and alcohol drinking behaviors among university students. Participants included 411 students studying in years 1 to 4 at 2 public universities in southern Thailand during the 2018-2019 academic year. Subjects were selected using stratified random sampling from February to April 2019. Research instruments included: 1) a Demographic Data Form, 2) the Sharing Alcohol References on Social Networking Sites Measures, and 3) the Alcohol Drinking Behaviors Screening Test for Health Client (ASSIST 7 Question). Data were analyzed by using descriptive statistics and Spearman rank correlation coefficient.

Results revealed that majority of university students (71.53%) have alcohol drinking behaviors with risk of problems from drinking was a low level. 54.3% have online social media use was reported as low level. It was found that most of the sample (56.2%) have the aspect of sharing alcohol references on social networking sites was at a low level, however the aspect of perceived feedback from peers was at a high level (59.4%). The relationship between online social media use and alcohol drinking behaviors among university students demonstrated positive, but at a low level. ($r = .256, p < .01$)

Results could be used as baseline information to educate and enhance awareness regarding online social media as related to alcohol drinking, including studying other additional factors. This could help preventing drinking problems among university students.

Keywords: *Online social media use, Alcohol drinking behaviors, University students*

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนักศึกษามีพฤติกรรมการดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น (Thammarangsi, et al, 2013) แต่ในประเทศไทยมีนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มขึ้น 2.5 แสนคน นักดื่มสุราส่วนใหญ่คือกลุ่มเยาวชน โดยเป็นนักศึกษาชาย 4 ใน 5 คน นักศึกษาหญิง 2 ใน 3 คน (Center of Alcohol Studies, 2011) จากการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยใช้แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา (AUDIT) พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดื่มสุราแบบเสี่ยง ร้อยละ 46.73 พฤติกรรมการดื่มสุราแบบเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 32.68 พฤติกรรมการดื่มสุราแบบอันตราย ร้อยละ 10.95 และพฤติกรรมการ

ดื่มสุราแบบติด ร้อยละ 9.64 (Rengrew, Sethabouppha & Thapinta, 2017)

พฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่งผลกระทบต่อออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ผลกระทบต่อสุขภาพด้านร่างกาย พบว่า นักศึกษาทุกชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภายหลังดื่มสุรา และนักศึกษาเคยเมาแล้วขับทำให้เกิดอุบัติเหตุจนเกิดความพิการหรืออันตรายถึงแก่ชีวิต (Kijtorntam, 2012) 2) ด้านจิตใจของผู้ดื่มสุรา การดื่มสุราเป็นปัญหาทางสุขภาพจิตและสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ได้แก่ การใช้สารเสพติด ผิดกฎหมาย การมีอารมณ์ซึมเศร้าและความคิดฆ่าตัวตายสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้สุราถึงสี่เท่า (Assanang-

kornchai & Arunpongpaisal, 2014) 3) ผลกระทบต่อการเรียน การดื่มสุราส่งผลต่อการทำหน้าที่ของสมอง ทำให้นักศึกษามีความสนใจในการเรียนลดลง และนำไปสู่การถูกให้ออกจากการเรียน (Araujo & Wong, 2005) 4) ผลกระทบต่อครอบครัว มักเกิดจากนักศึกษาดื่มสุราแล้วขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองทำให้เกิดปัญหาสัมพันธภาพกับครอบครัว (The American Academy of Child and Adolescent Psychiatry [AACAP], 2012; Araujo & Wong, 2005; Hope, 2008) 5) ผลกระทบต่อสังคม คือ การกระทำผิดกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยหรือกฎหมายภายหลังการดื่ม หรือการทะเลาะวิวาทกับบุคคลอื่น (AACAP, 2012) และ 6) ด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจ พบว่า การดื่มสุราก่อให้เกิดความสูญเสียต่อสังคมทั้งหมดเป็นมูลค่าเกือบ 9 หมื่นล้านบาทต่อปี (Komonpaisarn, 2015) แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราส่งผลให้เกิดความสูญเสียต่อสังคมในวงกว้าง

สำหรับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยส่วนบุคคล โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ลักษณะที่พักอาศัย กฎหมายและการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสื่อโฆษณา (Alcoholic Beverage Control Act B.E. 2551, 2008; Kheaw-on, et al, 2016) ปัจจัยด้านครอบครัว การที่มีบุคคลในครอบครัวดื่ม เด็กจะเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือมีส่วนทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราได้ (Kittinorarat & Sanitlou, 2011) และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา รายได้ ความคาดหวังจากการดื่มสุรา ความสามารถในการปฏิเสธการดื่ม และทัศนคติที่มีต่อการดื่มสุรา (Kijtorntam, 2012; Rengrew et al, 2017; Wicki, Kuntsche, & Gmel, 2010; Elliott & Ainsworth, 2012)

นอกจากปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าวแล้ว การใช้สื่อสังคมออนไลน์อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในนักศึกษา ซึ่งนักศึกษา

มหาวิทยาลัยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการสื่อสารทุกเรื่อง เป็นโลกเสมือนที่ทำให้ผู้เข้าใช้สามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างอิสระ และทำให้รู้สึกมั่นใจเพิ่มมากขึ้นเมื่อได้รับการยอมรับจากการมีข้อความหรือการถูกใจ (like) เป็นจำนวนมาก (Sarawanawong, Fyeted & Chantdee, 2017; Eiamrit, 2016) จากการศึกษาในต่างประเทศ พบว่า นักศึกษาแบ่งปันเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา เพื่อบันทึกความทรงจำย้อนเรื่องราวเวลาแห่งความสนุกสนานที่มีร่วมกับเพื่อน และแสดงออกทางความรู้สึก (Niland, Lyons, Goodwin, & Hutton, 2014; Barnes, et al, 2016) และนักศึกษาต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงอัตลักษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราทำให้นักศึกษานำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Farquhar, 2012) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา มีแนวคิด ว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกี่ยวข้องกับปัจจัยสามด้าน (triadic reciprocal determinism) ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล (personal determinants, P) ปัจจัยด้านพฤติกรรม (behavioral determinants, B) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (environmental determinants, E) และพฤติกรรมส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ (modeling) การสังเกตจากตัวแบบจะทำให้เกิดการถ่ายทอดความคิดและการกระทำ พฤติกรรมใหม่ การสังเกตจะเป็นตัวนำให้เกิดการแสดงพฤติกรรม (Bandura, 1977) โดยการศึกษาที่อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา ได้แก่ การศึกษาของ Sampasa-Kanyinga & Chaput (2016) ซึ่งศึกษาในประเทศแคนาดา พบว่า นักศึกษาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เสนอข้อความ ภาพ และเสียงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราสูงสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอย่างหนักเป็นครั้งคราว ($p < .001$) และการศึกษาของ Nesi et al. (2017) ซึ่งศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาที่เปิดรับข้อความ ภาพ และเสียงเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนเครือข่ายสังคม

ออนไลน์ส่งผลต่อการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรม การดื่มสุราในเวลา 1 ปีต่อมา ($p<.001$) และทำให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างหนักเป็นครั้งคราวในเวลา 1 ปีต่อมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.001$)

นอกจากนี้มียหลายการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าการ ใช้สื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัย ดังการศึกษาของ Geusens & Beullens (2016) ในประเทศเบลเยียม พบว่า นักศึกษาที่แบ่งปันเรื่องราว ได้แก่ การนำเสนอข้อความ ภาพ และเสียงเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์สูงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจากการดื่มสุราสูง ($r=.67, p<.001$) และ Geusens & Beullens (2017) ยังพบว่านักศึกษาที่แบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างหนักเป็นครั้งคราวในเวลา 1 ปีต่อมา ($r=.53, p<.001$) อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ Van Hoof, Bekkers & Van Vuuren (2014) ในวัยรุ่นประเทศเนเธอร์แลนด์ พบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่มีความเสี่ยงสูง

สำหรับสังคมไทยอาจมีความแตกต่างทางบริบทของค่านิยมในสังคมไทย ที่มองว่าการดื่มสุราผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ไม่ได้รับการยอมรับ (Kleanglamyong, & Leknoi, 2014) นอกจากนี้ยังไม่มีการศึกษาที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรการใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ครอบคลุมและชัดเจน โดยเฉพาะในบริบทของวัฒนธรรมภาคใต้ ที่ประชาชนส่วนใหญ่ยึดมั่นในหลักคำสอนสำคัญที่ศาสนาอิสลามที่บัญญัติไว้ คือ ห้ามดื่มสุราและของมึนเมา (Department of Religious Affairs, Ministry of Culture, 2011) ซึ่งนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีความเคร่งในศาสนา มีพฤติกรรมการดื่มสุราต่ำกว่านักศึกษาที่ไม่เคร่งในศาสนา (Lee, Glikman, Demers, & Wechsler, 2002) ผู้วิจัย

จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยในจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคใต้ ผลการศึกษานี้จะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการป้องกันพฤติกรรม การดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในนักศึกษามหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัย

คำถามการวิจัย

1. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร
2. พฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร
3. การใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยมีแนวโน้มสูงขึ้น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (online social media use) อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดื่มสุรา การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social cognitive theory) ของ Bandura (1986) ที่อธิบายแนวคิดการกำหนดซึ่งกันและกันระหว่างปัจจัยสามด้าน (triadic reciprocal determinism) ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล (personal determinants, P) ปัจจัยด้านพฤติกรรม (behavioral determinants, B) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (environmental determinants, E) โดยอธิบายว่า พฤติกรรม

ส่วนใหญ่ของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ (modeling) และเกิดการถ่ายทอดความคิดและการกระทำพฤติกรรมใหม่ การสังเกตจะเป็นตัวนำไปให้เกิดการแสดงพฤติกรรม (Bandura, 1977) พฤติกรรมที่แพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการดื่มสุราบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา อธิบายได้ว่าเมื่อนักศึกษาเห็นเพื่อนแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่น ข้อความ ภาพ และเสียง ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ นักศึกษาจะเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบ เมื่อนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมดังกล่าว จึงแพร่เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุราลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นปัจจัยด้านบุคคล (P) และเมื่อนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติ สามารถในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักศึกษาจึงมีพฤติกรรมการดื่มสุรา ซึ่งเป็นปัจจัยด้านพฤติกรรม (B) ภายใต้บริบทของอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (E) ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการดื่มสุรา ปัจจัยทั้งสามด้านมีผลต่อกันทำให้เกิดการดื่มสุราอย่างต่อเนื่อง การเข้าใจความสัมพันธ์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (P) และพฤติกรรมการดื่มสุรา (B) จึงทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมการดื่มสุรา รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองในนักศึกษามหาวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคใต้ จำนวน 2 มหาวิทยาลัย มีนักศึกษารวมกันทั้งหมด 16,058 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาที่สนใจเป็นอาสาสมัครในการให้ข้อมูล โดยประชาสัมพันธ์ตามสื่อและช่องทาง

ต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (inclusion criteria) คือ เป็นนักศึกษาไทย ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในหลักสูตรปกติ มีอายุอยู่ระหว่าง 18-22 ปี และมีความยินดีที่จะให้ข้อมูลในการวิจัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยแบ่งชั้นภูมิตามมหาวิทยาลัย เพศ และระดับชั้นปีในแต่ละมหาวิทยาลัย และคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ซึ่งกำหนดให้ประชากร 20,000 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 377 คน และเพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์และคงไว้ซึ่ง minimal sample size จึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 453 คน สามารถเก็บข้อมูลได้ข้อมูลที่สมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างรวม 411 คน คิดเป็นร้อยละ 90.73

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับชั้นปีการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ศาสนา ที่อยู่อาศัย อายุที่ดื่มสุราครั้งแรก ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่ม เหตุผลของการดื่มสุรา การดื่มสุราของบิดามารดา การดื่มสุราของเพื่อนสนิท

ส่วนที่ 2 แบบประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Sharing Alcohol References on Social Networking Sites) ของ Geusens & Beullens (2017) ฉบับแปลเป็นภาษาไทยโดยผู้วิจัย แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 2) ด้านการตอบสนองของกลุ่มเพื่อน ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 6 ข้อ แต่ละข้อมีข้อย่อย 6 ข้อย่อย รวมเป็น 36 ข้อย่อยเป็นแบบเลือกตอบ การแปลคะแนนคะแนนทุกข้อคำถามนำมารวมกันคะแนนเต็ม เท่ากับ 210 คะแนน ค่าคะแนนยิ่งสูง แสดงถึง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม

ดื่มสุรายิ่งสูง กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นจุดตัดสูงต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้มารับบริการสุขภาพ (ASSIST 7 คำถาม) ตามมาตรฐานของการคัดกรองปัญหาการดื่มสุราของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (Kittirattanapaiboon, 2018) ดัดแปลงมาจากแบบคัดกรองประสบการณ์การดื่มสุรา สูบบุหรี่ และใช้สารเสพติด (The Alcohol, Smoking and Substance Involvement Screening Test [ASSIST]) ของ WHO (2010) โดย ประเมินประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาและตลอดชีวิตที่ผ่านมา ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อคำถามแบบเลือกตอบ คะแนนในแต่ละข้อจะมีความแตกต่างกันตามการพัฒนาเครื่องมือ สรุปผลคะแนน รวมคะแนนทั้งหมดตั้งแต่ข้อ 2 ถึง ข้อ 7 คะแนนเต็ม เท่ากับ 39 คะแนน การแปลผลคะแนน 0-10 หมายถึง ระดับความเสี่ยงต่ำ (lower risk) 11-26 หมายถึง ระดับความเสี่ยงปานกลาง (moderate risk) 27 หมายถึง ระดับความเสี่ยงสูง (high risk)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความตรงของเนื้อหา ส่วนที่ 2 แปลเป็นภาษาไทย โดยผู้วิจัย นำไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยวิธีการแปลย้อนกลับ (back translation) ผู้วิจัยได้ทำการแปลแบบประเมินทั้งหมดจากฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (bilingual person) 2 คน แปลย้อนกลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ หลังจากนั้นนำมาตรวจสอบความตรงกันของเนื้อหาจากแบบประเมินที่ผู้ทรงคุณวุฒิแปลเป็นฉบับภาษาอังกฤษกับแบบประเมินต้นฉบับ และปรับแก้ไขให้ถูกต้อง จนได้เครื่องมือฉบับภาษาไทยที่พร้อมใช้ในการวิจัย (Brislin, 1970) ส่วนที่ 3 นำมาใช้โดยไม่ได้มีการดัดแปลงใด ๆ จึงไม่ได้นำไปตรวจสอบค่าความตรงอีก

ความเชื่อมั่น หากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ดังนี้ 1) แบบ

ประเมินการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ = .93 แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ = .94 และ 2. ด้านการตอบสนองของกลุ่มเพื่อน = .87 2) แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้มารับบริการสุขภาพ = .81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงอธิการบดีทั้ง 2 มหาวิทยาลัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขออนุญาต และขอความร่วมมือในการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และส่งรายละเอียดประชาสัมพันธ์โครงการประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่สนใจติดต่อมายังเว็บไซต์ที่ให้ไว้ และยินยอมเข้าร่วมการวิจัยผ่านทางระบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผ่านแอปพลิเคชัน Google Forms ซึ่งไม่ได้กำหนดให้ต้องตอบคำถามทุกข้อ แบบสอบถามชุดที่ไม่สมบูรณ์ไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษานี้มีแบบสอบถามชุดที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 42 ชุด โดยแบบสอบถามชุดที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่ ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Research ID: 2562-014 / Study Code: 2562-FULL005) กลุ่มตัวอย่างศึกษารายละเอียดของโครงการวิจัยและยินยอมเข้าร่วมการวิจัยผ่านทางระบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะยกเลิกหรือถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ไม่มีผลกระทบใด ๆ ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับ ผู้วิจัยเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและมีการกำหนดรหัสผ่านในการเข้าถึงข้อมูลทุกครั้ง และนำเสนอผลในภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาทางวิชาการเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล คะแนน

ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และคะแนนของพฤติกรรม การดื่มสุราใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอในรูปของจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการ วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ คะแนนของการใช้สื่อสังคม ออนไลน์และคะแนนของพฤติกรรมการดื่มสุรา ทดสอบ การกระจายของข้อมูลด้วยโคลโมโกรอฟ-สเมอรโนฟ พบ ว่า ข้อมูลแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ จึงหาความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน

ผลการวิจัย

การศึกษารั้วนี้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 411 คน เป็น เพศชายร้อยละ 34.1 เพศหญิง ร้อยละ 65.9 มีอายุ ระหว่าง 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 20.8 ปี กำลังศึกษาในระดับ ชั้นปีที่ 1-4 มีเกรดเฉลี่ยสะสม อยู่ในช่วง 2.51-3.00 ร้อย ละ 31.1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาทต่อ

เดือน ร้อยละ 51.1 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 89 และศาสนาอิสลาม ร้อยละ 10 ที่อยู่อาศัย อาศัย อยู่ นอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 61.1 และ อาศัยอยู่กับเพื่อน ร้อยละ 46 อาศัยอยู่คนเดียวร้อยละ 27.7 กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 411 คน มีประวัติดื่มสุรา 366 คน คิดเป็นร้อย ละ 89.05 ดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ 15-20 ปี อายุเฉลี่ย 17.38 ปี ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 อันดับ เรียงจากมากที่สุด ได้แก่ เบียร์ สเปย์ สุรา ร้อยละ 42.1, 26.5 และ 23.5 ตามลำดับ เหตุผลของการดื่มสุรา 3 อันดับเรียงจากมากที่สุด คือ สนุกสนาน/ปาร์ตี้ ร่วม กิจกรรมทางสังคม และตามคำชวนของเพื่อน ร้อยละ 57.1, 20.5 และ 12.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปีศาจดื่มสุรา ร้อยละ 56 และมารดาไม่ดื่มสุรา ร้อยละ 89.3 มีเพื่อน สนับสนุนดื่มสุรา ร้อยละ 65.9

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัย (n=411)

	จำนวน (ร้อยละ)		$\bar{X}$	S.D.
	ผู้มีคะแนน ในระดับต่ำ	ผู้มีคะแนน ในระดับสูง		
การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการ ดื่มสุรา	223 (54.30)	188 (45.70)	60.47	26.77
ด้านการแชร์เรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	231(56.20)	180 (43.80)	38.32	24.52
ด้านการตอบสนองของกลุ่มเพื่อน	167 (40.60)	244 (59.40)	22.15	6.40

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.3) มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.2) มีการแชร์เรื่องราวเกี่ยวข้องกับ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อยู่ ในระดับต่ำ แต่พบว่า มีการตอบสนองของกลุ่มเพื่อนใน ระดับสูง (ร้อยละ 59.4)

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย (n=411)

พฤติกรรมการดื่มสุรา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับความเสี่ยงต่ำ	294	71.53
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	105	25.55
ระดับความเสี่ยงสูง	12	2.92

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.53) มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหา

ตารางที่ 3 ค่าสถิติสัมประสิทธิ์แบบสเปียร์แมนระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย

	พฤติกรรมการดื่มสุรา (r)
การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุรา	0.256**

**p < .01

จากตารางที่ 3 การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ($r=.256$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p<.01$)

การอภิปรายผล

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย พฤติกรรมการนำเรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในนักศึกษามหาวิทยาลัยตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา เกิดจากการเรียนรู้จากการสังเกตจากตัวแบบ (Bandura, 1977) จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.3) มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุรารอยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 1) หมายถึง นักศึกษาแชร์เรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวนไม่บ่อยครั้งนัก อธิบายได้ว่า เมื่อเพื่อนแชร์เรื่องราวเกี่ยวกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงในเครือข่ายสังคมออนไลน์

นักศึกษาอาจจะเห็นกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบทางลบ เช่น การตกเตียงจากผู้ปกครองและอาจารย์ นักศึกษาอาจจะเลือกสังเกตผลกระทบทางลบและไม่ต้องได้รับผลกระทบทางลบนั่นจึงมีแนวโน้มให้นักศึกษามีพฤติกรรมแชร์เรื่องราวเกี่ยวกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับการศึกษาการสร้างคุณค่าในตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพซบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่พบว่าการโพสต์ภาพเกี่ยวกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังอยู่ในระดับน้อยมาก (Klean-glamyong, & Leknoi, 2014) เช่นเดียวกับการศึกษาของของ (Geusens & Beullens, 2018) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีกลุ่มเพื่อนและผู้ปกครองมีการตอบสนองทางลบ เช่น การแสดงความคิดเห็น (comment) ที่เป็นไปในทางลบต่อการแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่อง ต้ม แอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จะมีแบ่งปันเรื่องราวเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับต่ำ ($p<.001$)

พฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราที่ก่อให้เกิดปัญหาอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำมากที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า อาจมีผลมาจากปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และผลการเรียน สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.9) เป็นเพศหญิง เพศอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเพศชายมีอัตราการดื่มสุราสูงกว่าเพศหญิง (Kim et al., 2009) และการศึกษาในประเทศไทย พบว่า เพศชายมีสัดส่วนของพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในระดับสูงมากกว่าเพศหญิง (Buasorn & Ratchadapunnathikul, 2012) ปัจจัยส่วนบุคคลอีกประการ คือ ศาสนา จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 89 แต่มีศาสนาอิสลาม ถึงร้อยละ 10 ด้วยศาสนาอิสลามมีหลักสอนสำคัญที่บัญญัติไว้ คือ ห้ามดื่มสุราและของมึนเมา (Department of Religious Affairs, Ministry of Culture, 2011) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีความเคร่งในศาสนา มีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราต่ำกว่านักศึกษาที่ไม่เคร่งในศาสนา (Lee, Gliksman, Demers, & Wechsler, 2002) จึงมีแนวโน้มให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา และพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ ($r=.256$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p<.01$) สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1986) เมื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งมีปัจจัยด้านบุคคล (P) ได้แก่ นักศึกษาแชร์เรื่องราวเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจเกิดจากความคาดหวัง

และทัศนคติที่ดีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในการแชร์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพื่อบันทึกความทรงจำย้อนเรื่องราวเวลาแห่งความสนุกสนานกับเพื่อน และมีความรู้สึกตื่นเต้น (Niland, Lyons, Goodwin, & Hutton, 2014; Barnes, et al., 2016) ปัจจัยด้านพฤติกรรม (B) ได้แก่ การรับรู้ตัวตน มีความสามารถในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักศึกษาจึงมีแนวโน้มที่จะดื่มสุรา สอดคล้องกับการศึกษาของ Geusens & Beullens, (2016) ที่พบว่า การแชร์เรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา ($r=.67$, $p<.001$) และการศึกษา (Geusens & Beullens, 2017) ซึ่งพบว่า การแชร์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอย่างหนักเป็นครั้งคราวในเวลา 1 ปีต่อมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.53$, $p<.001$) แต่จากผลการศึกษาพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัยมีสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ แสดงว่า พฤติกรรมการดื่มสุราของอาจเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์บ้างแต่ไม่มาก ซึ่งอาจมีปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมภายใต้บริบทของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (E) ที่เอื้อต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์จากศูนย์วิจัยปัญหาสุราขอบคุณทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์จากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานักศึกษามหาวิทยาลัย บุคลากรสาธารณสุขควรให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่

เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราแก่กลุ่มเป้าหมาย

2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจากการดื่มสุราในระดับต่ำบุคลากรสาธารณสุขควรส่งเสริมให้คงไว้ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวหรือการไม่ดื่มสุราเลย แม้ว่านักศึกษาจะมีพฤติกรรมการดื่มสุราระดับความเสี่ยงปานกลาง และระดับความเสี่ยงสูงจำนวนไม่มาก แต่ควรได้รับการคัดกรองและส่งต่อนักศึกษาที่มีระดับความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อให้แพทย์วินิจฉัยและให้รักษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่

เกี่ยวข้องให้ครบตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา และการหาปัจจัยที่ทำให้ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมการดื่มสุราระดับความเสี่ยงต่ำ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนป้องกันการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัย

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคอื่น ๆ

3. ควรศึกษาเนื้อหาและรูปแบบของโพสต์และแชร์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงบนสื่อสังคมออนไลน์ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- Araujo, G. C., & Wong, E. H. (2005). High risk drinking and college students' self-perceptions. *Psychological Reports, 97*(3), 936-944. doi:10.2466/pr0.97.3.936-944
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Barnes, M. H., McCreanor, T., Goodwin, I., Lyons, A., Griffin, C. & Hutton, F. (2016). Alcohol and social media: drinking and drunkenness while online. *Critical Public Health, 26*(1), 62-76. doi: 10.1080/09581596.2015.1058921.
- Brislin, R. W. (1970). Back-translation for cross-cultural research. *Journal of Cross-cultural Psychology, 1*(3), 185-216.
- Elliott, M. A. & Ainsworth, K. (2012). Predicting university undergraduates' binge-drinking behavior: A comparative test of the one-and-two-component theories of planned behavior. *Addictive behaviors, 37*, 92-101.
- Farquhar, L. (2012). Performing and interpreting identity through Facebook imagery convergence: The International. *Journal of Research Into New Media Technologies, 19*(4), 1-26.
- Geusens, F., & Beullens, K. (2016). The Association between social networking sites and alcohol abuse among Belgian adolescents: The role of attitudes and social norms. *Media Psychology*, doi: 10.1027/1864-1105/a000196.
- Geusens, F., & Beullens, K. (2017). The reciprocal associations between sharing alcohol references on social networking sites and binge drinking: A longitudinal study among late adolescents. *Computers in Human Behavior, 73*, 499-506.

- Geusens, F., & Beullens, K. (2018). A longitudinal examination of the moderating influence of peer and parental socialization on alcohol-related social media self-effects among late adolescents. *Media Psychology*. doi.org/10.1080/15213269.2018.1476159
- Hope, A. (2008). *Alcohol related harm in Ireland*. A Health Service Executive Report. Retrieved from <http://www.healthpromotion.ie>
- Kim, J. H., Chan, K. W., Chow, J. K., Fung, K. P., Fong, B. Y., Cheuk, K. K., & Griffiths, S. M. (2009). University binge drinking patterns and changes in patterns of alcohol consumption among Chinese undergraduates in a Hong Kong university. *Journal of American College Health*, 58(3), 255-266.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research. *Activities Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Nesi, J., Rothenberg, A.W., Hussong, M.A., & Jackson, M.K. (2017). Friends' alcohol-related social networking site activity predicts escalations in adolescent drinking: Mediation by peer norms. *Journal of Adolescent Health*, 60, 641-647.
- Niland, P., Lyons, A. C., Goodwin, I., & Hutton, F. (2014) 'See it doesn't look pretty does it?' Young adults' airbrushed drinking practices on Facebook. *Psychology & Health*, 29(8), 877-895, doi: 10.1080/08870446.2014.893345
- Sampasa-Kanyinga, H., & Chaput, J. P. (2016). Use of social networking sites and alcohol consumption among adolescents. *Public Health*, 139, 88-95.
- The American Academy of Child and Adolescent psychiatry (AACAP). (2012). Teens: Alcohol and other drugs. *Facts for Families*, 3, Retrieved June 20, 2018, from <http://www.aacap.org>
- Van Hoof, J. J., Bekkers, J. & Van Vuuren, M. (2014). Son, you're smoking on Facebook! college students' disclosures on social networking sites as indicators of real-life risk behaviors. *Computers in Human Behavior*, 34, 249-257. doi.org/ 10.1016/j.chb.2014.02.008
- World Health Organization. (2010). *The alcohol, smoking and substance involvement screening test (ASSIST): Manual for use in primary care*. Retrieved on May 1, 2018 from http://www.who.int/substance_abuse/publications/assist/en/
- World Health Organization. (2014). *Global status report on alcohol and health*. Retrieved on February 1, 2018 from http://www.who.int/substance_abuse/publications/global_alcohol_report/en/
- Wicki, M., Kuntsche, E. & Gmel, G. (2010). Drinking at European universities? A review of students' alcohol use. *Additive behaviors*, 35, 913-924.
- Alcoholic Beverage Control Act B.E. 2551. (2008). *Royal Thai government gazette*. Retrieved from <http://www.thaiantialcohol.com/cms/uploads/content/download/50977a95e3c8c.pdf>. (in Thai).

- Assanangkornchai, S. & Arunpongpaisal, S. (2014). *Alcohol use disorders and related problems: significance and management in Thailand*. Songkhla: Faculty of Medicine Prince of Songkla University. (in Thai).
- Buasorn, R., & Ratchadapunnathikul, C. (2012). Alcohol consumption behavior of bachelor degree Students in the Bangkok Area. *Rama Nurs Journal*. 18(2), 259-271. (in Thai).
- Center of Alcohol Studies.(2011). *A surveillance of drinking behaviors and other health-risk behaviours among high school students in Thailand*. Bangkok: The Graphico Systems. (in Thai).
- Department of Religious Affairs, Ministry of Culture. (2011). *Basic of religious knowledge*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai).
- Eiamrit, W. (2016). Online social networks behavior and ethic of students in Burapha university. *Journal of Humanities and Social Sciences, Burapha University*, 24(46), 101-117. (in Thai).
- Kheaw-on, M., Sangon, S. & Nintachan, P. (2016). Factors relating to drinking behavior in navy non-commissioned officer students. *The Journal of Psychiatric Nursing and Mental Health*, 30(30), 36-51. (in Thai).
- Kijtorntam, W. (2012). The causal relationship model of drinking behavior and consequences among undergraduate students in Thailand. *Journal of Behavioral Science*, 18(2).16-30. (in Thai).
- Kittinorarat, J., & Sanitlou, N. (2011). *Factors related to alcohol drinking of undergraduate students in Bangkok*. Bangkok; Center of Alcohol Studies. (in Thai).
- Kittirattanapaiboon, P. (2018). *Screening, treatment, and rehabilitation guidelines for person with alcohol problems*. Bangkok: Aksorn Graphic and Design. (in Thai).
- Komonpaisarn, T. (2015). *The estimation of societal cost of alcohol consumption in Thailand: The development of estimation template*. Retrieved March 1, 2561, from <http://cas.or.th/publication/the-estimation-of-societal-cost-of-alcohol-consumption-in-thailand-the-development--of-estimation-template>. (in Thai).
- Kleanglamyong, P. & Leknoi, U. (2014). Building self-esteem of undergraduate students in Bangkok through Facebook online social network. *Journal of Social Sciences and Humanities*. 40(2). 138-152. (in Thai).
- National Statistical Office. (2014). *The smoking and drinking behaviour survey 2014*. Bangkok: Text and Journal Publication Ltd. (in Thai).
- National Statistical Office. (2018). *The 2018 Household survey on the use of information and communication technology*. Retrieved on August 2, 2018 from <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages>. (in Thai).
- Office of the Royal Society. (2013). *Social Media*. Retrieved March 1, 2561, from <http://www.royin.go.th/?knowledges>. (in Thai).

- Rengrew, P., Sethabouppha, H., & Thapinta, D. (2017). Alcohol expectancy and alcohol drinking behaviors among university students. *Nursing Journal*. 44(3), 113-124.
- Saengow, U., Vichitkunakorn, P. & Assanangkornchai, S. (2016). *Facts and figures: Alcohol in Thailand*. Songkhla: Center for Alcohol Studies.
- Sarawanawong, J., Fyeted, K. & Chantrdee, W. (2017). Online social media usage behaviors of undergraduate student, Kasetsart university. *Journal of Library and Information Science Srinakharinwirot University*. 10(2), 18-31.
- Thammarangsi, T., Chaisong, S., Neramitpitagkul, P., Wattanaporn, K., & Jaichuen, N. (2013). *Results of the study of the relationship between alcohol drinking behaviors and injury at the accident-emergency department*. Bangkok: Center of Alcohol Studies. (in Thai).